

Raadsavond	6-11-2023
Zaaknummer	581529
Portefeuillehouder	Nick van Egmond
Vorbereid door	Middelen
Onderwerp	Programmabegroting 2024

Beslispunten

1. Programmabegroting 2024 met de volgende uitgangspunten vast te stellen:
 1. Instemmen met de doelen, inspanningen en middelen zoals opgenomen in de programma's 1 tot en met 3 van deze programmabegroting;
 2. Instemmen met de financiële kaders, zoals verwoord in de begroting, onderdeel "*Gehanteerde kaders voor de begroting 2024*";
 3. Instemmen met het verwerken van de financiële effecten van de September circulaire als eerste begrotingswijziging op de begroting 2024-2027.
2. De geactualiseerde Nota Reserves en Voorzieningen 2024 vast te stellen.

Wat willen we bereiken

De gemeente wil voor het einde van het jaar beschikken over een door de provincie goedgekeurde begroting voor het jaar 2024. Met deze begroting komen de middelen beschikbaar die nodig zijn voor de, door de gemeente, uit te voeren taken in 2024. Deze taken bestaan voor een heel groot deel uit reguliere taken die de gemeente jaarlijks uitvoert en voor een deel uit taken volgend uit nieuw beleid zoals Focus met Ambitie en het College uitvoeringsprogramma 2.0.

Samenvatting

Vóór 15 november wordt de door de gemeenteraad vastgestelde Programmabegroting 2024 inclusief de meerjarenraming 2025-2027 aan de provincie aangeboden. De provincie bericht voor het einde van het jaar of zij akkoord gaat met de begroting. Hierna kan de gemeente met de in deze begroting opgenomen middelen aan de slag gaan met de voor 2024 geplande taken. De extra taken die vanaf 2024 naast de reguliere jaarlijkse taken worden uitgevoerd zijn weergegeven in Overzicht III "Overzicht nieuw beleid" op de laatste pagina van de begroting.

Inleiding

Met de voorliggende Programmabegroting 2024 presenteert ons college de begroting, gebaseerd op de financiële- en beleidskaders, zoals de raad die in de Richtnota 2024 en de Nota van Actualisatie 2024 heeft vastgesteld. De Nota van Actualisatie was het laatst vastgestelde financiële kader en eigenlijk een momentopname van de begrotingsuitwerking. Na het vaststellen van de Nota van Actualisatie, zijn de laatste ontwikkelingen verwerkt die leiden tot het huidige meerjarenbeeld bij deze programmabegroting. Onderstaand overzicht geeft een beeld van de effecten van deze ontwikkelingen. Na het overzicht zijn deze toegelicht.

Meerjarenbegroting 2024-2027 (bedragen in duizenden)	2024	2025	2026	2027
Meerjarenbeeld bij: Nota van Actualisatie 2024	69 N	609 N	3.282 N	5.608 N
<i>Mutaties ná Nota van Actualisatie</i>				
Bijstelling kapitaallasten en treasury resultaat	341 V	441 V	75 V	694 V
Bijstelling indexaties	164 V	170 V	170 V	170 V
Bijstelling afvalinzameling en afvalheffing	401 V	401 V	401 V	401 V
Actuele begroting specialistische jeugdzorg	250 N	250 N	250 N	250 N
Bijstelling reserve mutatie riolering cfm nieuw watertakenplan	116 V			
Meerjarenbeeld bij: Programmabegroting 2024	702 V	154 V	2.885 N	4.592 N

Bijstelling kapitaallasten en treasury resultaat

De rekenrente is bepaald op basis van de financieringsbehoefte van de bestaande activa en reeds opgevoerde investeringen. Voor de nog niet opgevoerde investeringen, waarvan de lasten als stelpost in de begroting staan, is gerekend met een separate financieringsbehoefte, die leidt tot een hogere rekenrente. Bij de Nota van Actualisatie werden ook de bestaande activa en reeds opgevoerde investeringen doorgerekend tegen de hogere rente. Dat is nu bijgesteld.

Bijstelling indexaties

Verenigingen met een eigen accommodatie worden volledig gecompenseerd voor de OZB-lasten. In het destijds bepaalde bedrag was de inflatie nog niet meegenomen (10K nadeel). De indexatie van de verschillende geldstromen voor Holland Rijnland is opnieuw berekent en bijgesteld (95K voordeel). De indexatie van de verhuren en pachten was nog niet verwerkt (78K voordeel).

Bijstelling afvalinzameling en afvalheffing

De raming voor afvalinzameling kan omlaag. Dit op basis van de definitieve kostenopgaaf voor afvalinzameling van Cyclus (188K voordeel). Maar de afvalheffing was nog niet kostendekkend verwerkt in de begroting, en gaat omhoog (212K voordeel).

Actuele begroting specialistische jeugdzorg

De definitieve kostenopgaaf voor specialistische jeugdhulp is nu bekend. De raming wordt voor onze gemeente hoger vanwege o.a. hogere indexatie en tegenvallende besparingen bij de regionale partners (250K nadeel).

Bijstelling reserve mutatie riolering cfm nieuw watertakenplan

De mutatie in de reserve riolering is aangesloten op de laatste versie van het nieuwe watertakenplan.

Argumenten

Ontwikkeling van de begroting

Bij de Richtnota 2024 gaf u de kaders mee voor deze begroting. Omdat belangrijke ambities en ontwikkelingen nog geen plek in de Richtnota hadden, hebben wij er dit jaar eenmalig voor gekozen een bijgesteld kader voor te leggen in de vorm van een Nota van Actualisatie.

Hierin was verwerkt: het College Uitvoeringsprogramma 2.0, de geactualiseerde investeringen inclusief rente-effecten, de meicirculaire, en een eerste proeve van bezuinigings-/ombuigingsalternatieven in de vorm van het knoppenmodel.

Bij de behandeling en vaststelling van de Nota van Actualisatie heeft uw raad een amendement aangenomen: *“De begroting voor het jaar 2024 sluitend te maken zonder toevoeging vanuit de Algemene Reserve en vanaf 2025 de tekorten in beeld te brengen.”* Inmiddels is deze begroting sluitend voor de jaren 2024 en 2025. Daarmee voldoet deze begroting aan uw kaders.

De Nota van Actualisatie was een momentopname van de begrotingsuitwerking. In de uitwerking van de begroting waren er nog een aantal ontwikkelingen die hebben geleid tot een verbetering van het begrotingssaldo. De meerjarenbegroting, inclusief de effecten van de Septembercirculaire heeft voor de jaren 2026 en 2027 nog steeds een tekort. Na vaststelling van deze begroting start meteen het traject om in voorbereiding op de Richtnota 2025, te bezien welke bezuinigingen/ ombuigingen mogelijk zijn. Aansluitend worden in de aanloop naar de Richtnota 2025, scenario's ontwikkeld vanuit deze brede inventarisatie. Deze worden gecombineerd met de alternatieven die wij al hebben gepresenteerd in de huidige Nota van Actualisatie 2024.

Toelichting beslispunten

1.1 Instemmen met de doelen, inspanningen en middelen zoals opgenomen in de programma's 1 tot en met 3 van deze programmabegroting;

De toelichtingen op de inspanningen zullen op verschillende momenten in het jaar geactualiseerd worden om daarmee de laatste vorderingen op het thema inzichtelijk te maken.

1.2 Instemmen met de financiële kaders, zoals verwoord in de begroting onderdeel “Gehanteerde kaders voor de begroting 2024”;

Het gaat hier om indexering van lonen, belastingen en om het bijstellen van de budgetten, zoals onontkoombaar en noodzakelijk is op basis van de besluitvorming in de gemeenschappelijke regelingen of realisatie/ ervaring. De financiële kaders zijn een uitwerking van de financiële kaders, zoals vastgesteld door uw raad bij de Richtnota 2024.

1.3 Instemmen met het verwerken van de financiële effecten van de Septembercirculaire als eerste begrotingswijziging op de begroting 2024-2027.

Een aantal dagen na Prinsjesdag is de Septembercirculaire verschenen. De financiële effecten van deze circulaire zijn niet meer verwerkt in de voor u liggende begroting. In onderstaand overzicht zijn de financiële effecten van de Septembercirculaire voor 2024-2027 wel verwerkt. Door deze financiële effecten meteen als eerste begrotingswijziging in de begroting te verwerken, is de begroting up to date. Dat geeft het volgende beeld:

Meerjarenbegroting 2024-2027 (bedragen in duizenden)	2024	2025	2026	2027
Meerjarenbeeld bij: Programmabegroting 2024	702 V	154 V	2.885 N	4.592 N
Effecten September circulaire	1.000 V	986 V	842 V	1.848 V
Meerjarenbeeld bij: Prog. begroting 2024 ná Sep. circulaire	1.702 V	1.140 V	2.042 N	2.745 N

Het belangrijkste effect van de Septembercirculaire betreft de compensatie voor loon- en prijsstijgingen. Voor een klein deel betreft het compensatie in verband met de bevolkingstoename in onze gemeente (volumegroei). Vanaf 2027 is ook het effect van de nieuwe financieringssystematiek opgenomen.

2. Vaststellen geactualiseerde nota Reserves en Voorzieningen 2024

De Nota Reserves en Voorzieningen wordt jaarlijks geactualiseerd en vastgesteld bij de behandeling van de begroting. Ook dit jaar is de nota geactualiseerd en zijn de saldi en

de dotaties en de onttrekkingen bij de verschillende reserves en voorzieningen weer in overeenstemming gebracht met de vastgestelde jaarrekening 2022.

Kantttekeningen

Geen

Risico's

De risico's die de gemeente vanaf het nieuwe begrotingsjaar loopt, zijn opgenomen in de paragraaf Weerstandsvormogen en risicobeheersing. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen risico's die een direct nadelig financieel gevolg hebben op komend jaar en waarvoor geen extra beheersmaatregelen te nemen zijn of genomen worden. Van deze risico's is een kans en financieel gevolg opgenomen. Dit zijn de weerstandsrisico's. De gemeente reserveert niet voor risico's met effecten die zich op middellange en lange termijn kunnen voordoen. Hiervoor worden besluiten genomen in het kader van beheersing daarvan, en de (financiële) gevolgen worden opgenomen in de begroting.

Duurzaamheid

Duurzaamheid maakt een integraal onderdeel uit van de begroting.

Participatie en inspraak

Niet van toepassing

Financiële consequenties

Met de vaststelling van deze begroting komen de middelen beschikbaar die nodig zijn voor de, door de gemeente, uit te voeren taken in 2024.

Regio

Niet van toepassing

Evaluatie

In de P&C cyclus zijn diverse formele evaluatie momenten vastgelegd over de voortgang van, en verantwoording over, deze begroting, zoals: de voortgangsmonitor en het jaarverslag.

Roelofarendsveen, 10-10-2023

Burgemeester en wethouders van Kaag en Braassem,	
de loco-gemeentesecretaris,	de burgemeester,
J.J. Démoed	A. Heijstee-Bolt

Bijlagen behorend bij het voorstel

- Programmabegroting 2024
- Nota reserves en Voorzieningen 2024